

Arvoisa rouva ministeri, Hyvät Kokoomuslaiset, Hyvät Porvarit !!

Ennen Vaasan Kokoomuksen perustamista oli Vaasassa ollut suomalaisen puolueen Vaasan paikallisosasto ja sillä oli oma talo Kauppapuistikko 4:ssä. Talon myytiin Vaasan suomalaiselle naisklubille ja Vaasan Nuija lahjoitti toimintansa lakatessa Vaasan Suomalaiselle yhteiskoululle 100.000,- alkamispääomaksi. Vaasan Nuija antoi jäännösvaroja kansallisen kokoomuspuolueen Vaasan osastolle v.1922 ja 1924.

Haluan aluksi käydä läpi Kokoomuspuolueen perustamisajankohtana tapahtunutta poliittista tavoiteasettelua. Puolue ja Vaasan Kokoomus r.y. perustettiin hyvin samoihin aikoihin.

Vaasan Kokoomuksen perustamisesta pidettiin valmisteleva kokous Joulukuun 27:pänä 1918 Vaasan Kaupungintalon museosalissa.

Tammikuun 14:pänä 1919 oli yhdistyksen järjestäytymiskokous. Puheenjohtajana toimi Olli Martikainen ja sihteerinä Lauri Halme. Suomi oli juuri itsenäistynyt, maatalousvaltainen, pääomaköyhä, mutta valmis ottamaan vastaan haasteen, että Suomesta voitaisiin rakentaa oikeudenmukainen ja turvallinen maa kaikille sen asukkaille.

Helmikuun 2:pänä 1919 puolue hyväksyi varsinaisessa edustajakokouksessa Kansallisen Kokoomuspuolueen ohjelman. Puolue tavoitteli perustuslaillista monarkiaa, mutta samalla totesi, että ellei se ole toteutettavissa, puolue haluaa sellaisen tasavaltalaisen hallitusmuodon, joka takaa hallitusvallalle riittävän lujisuuden. Puolueohjelman kuudennessa kohdassa todetaan:

On ryhdyttävä tarmokkaaseen pitkälle menevään uudistustoimintaan taloudellisesti vähävaraisten aseman parantamiseksi. Siinä tarkoituksessa on:

2. Kaupunkilais- ja tehdastyöväen asunto-olojen parantamiseksi ja asuntopulan poistamiseksi on sekä valtion ja kuntien ryhdyttävä toimenpiteisiin. Asiassa tarpeellisia lainsäädäntötoimia on saatava aikaan ja niillä mm. velvoitettava suuret liikeyritykset pitämään huolta alaisensa työväen asunto-oloista.

3. Työväen lainsäädännön alalla viime aikoina voimaan astuneiden lakien toteuttamista on tarmokkaasti edistettävä ja niiden lisäksi tarpeellisiin uusiin lainsäädäntötoimiin ryhdyttävä varsinkin työsopimuksia, työriitojen sovittelua sekä työväen vakuutusta koskevan lainsäädännön aikaansaamiseksi ja uudistamiseksi, sekä maataloustyöväen aseman parantamiseksi; yleinen sairaus-, työkyvyttömyys ja vanhuusvakuutus on viipymättä toteutettava.

Ohjelman seitsemännessä kohdassa lopussa todetaan mm:

Nykyiset maaverot on poistettava ja saatava yleinen nouseva tulo- ja omaisuusvero, tullimaksut ja muut kulutusverot on järjestettävä niin, että vähävaraisia kansanluokkia rasitetaan niin vähä kuin mahdollista, samalla kun varakkaiden kansanluokkien ylellisyystavarat pannaan tehokkaan verotuksen alaisiksi ja maan pääelinkeinojen tarpeet otetaan huomioon.

Puolue uudisti ohjelman vuonna 1921, jossa samat asiat oli kirjoitettu hieman tarkempaan muotoon.

Suomi oli aloittamassa kulkuaan kohti hyvinvointivaltiota, johonka oli vielä pitkä matka. Kokoomus puolue vastusti sosialismia ja katsoi että paras tapa yhteisten asioiden hoidossa on markkinatalouteen nojaava yhteiskunta. Puolue oli yleispuolue, johon kuului jäsenistöä ja kannattajia kaikista sosiaalisista ryhmistä. Puolue piti tärkeänä myös yhteiskunnan vähäosaisten asemaa parantavaa lainsäädännön kehitystä. Suomesta haluttiin oikeudenmukainen kaikki kansalaisensa huomioonottava maa.

Vuonna 1925 marraskuun 7 päivänä oli Juho Kusti Paasikivi pitänyt puheen Kokoomuspuolueen Vaasan puoluekokouksessa, jossa hän oli käsitellyt ”eräitä ilmiöitä” valtiollisessa elämässä.

Vuoden 1918-1925 aikana Suomessa oli toiminut 11 hallitusta. Hyvin kaukonäköisesti Paasikivi toivoi aikaa, jolloin hallitukset toimisivat koko vaalikauden. Paasikivi halusi myös puolueen ottavan etäisyyttä IKL:een, koska katsoi sen toimivan demokraattista järjestelmää vastaan.

Erikoisiksi kriisikausiksi muodostui Lapuan liikkeen kausi ja Isänmaallinen kansanliikkeen muodostuminen puolueeksi ja luonnollisesti myös sotien aika. Vuonna 1931 pidetyssä vuosikokouksessa kieltäytyi johtokunnan jäsenyydestä varatuomari Lauri Halme, joka osaston perustamisesta lähtien oli ollut yhdistyksen sihteerinä. Hän perusteli kieltäytymistään sillä, että hän oli alusta alkaen ollut mukana kansanliikkeessä, jonka tarkoituksena oli kommunismin hävittäminen maastamme, mutta joutui tapahtumien kehittyessä edustamaan suuntaa, jota kokoomukseen lukeutuvien henkilöiden taholta ei pidetty ainakaan aina hyväksyttävänä. Halme kuitenkin kiitti johtokunnan jäseniä hyvästä yhteistyöstä ja kauppaneuvos Tikanoja kiitti Halmetta siitä työstä, mitä tämä oli Vaasan Kokoomuksen hyväksi tehnyt.

Vuonna 1927 vaaleissa valittiin eduskuntaan Vaasan Jaakkoo eli maisteri J.O. Ikola, joka silloin oli Vaasan päätoimittaja ja tullut kautta maakunnan tunnetuksi hyvillä pakinoillaan. Hänen kansanedustajakautensa päättyi v. 1930 mutta v. 1939 valittiin uudestaan ja oli ns. ”pitkässä parlamentissa” vuoteen 1945. Monet tänä päivänäkin tuntevat Vaasan Jaakkoon puolukkajuoman, joka näin syksyisin on ajankohtainen.

Vuonna 1945 asetettiin pastori Johannes Virtanen ehdokkaaksi ja tulikin valituksi eduskuntaan ja istui siellä vuoteen 1959 asti. Lääkintöneuvos Salmi kertoi, että pastori Virtanen oli lahjakas puhuja, joka sai halutessaan kuulijoille kyöneleen silmään esityksensä alkupuolella ja lopussa nauramaan vapautuneesti. Hän oli myös myötävaikuttamassa Vaasan Keskussairaalan perustamiseen voimakkaalla tavalla.

Johtava yllilääkäri Eeva Kauppi tuli v. 1970 valituksi eduskuntaan. Hän oli terveydenhoidon asiantuntija, mutta valitettavasti työskenteli eduskunnassa Kokoomuksen oppositiokaudella, sillä hänellä olisi ollut mahdollisuuksia tärkeisiin valtiollisiin tehtäviin, jos Kokoomuspuolue olisi ollut hallituksessa. Hänellä oli kuitenkin hyvä verkosto, jota kautta hän pystyi ajamaan Vaasan seudun asioita myös oppositiosta. Eeva Kauppi oli eduskunnassa vuoteen 1983 asti.

Vuoden 1995 ja 1999 eduskuntavaalit

Vuonna 1995 diplomi-insinööri Heikki Koskinen valittiin kansanedustajaksi Vaasasta 3.182 äänellä.

Vuosi 1999 oli myös vaalivuosi. Kansanedustajavaalit pidettiin maaliskuussa. Vaasasta oli kolme ehdokasta istuva kansanedustaja Heikki Koskinen, maalarimestari Kosti Reinisalo ja diplomi-insinööri Liisa Mättö.

Kansanedustaja Heikki Koskinen onnistui keräämään hyvin ääniä. Äänimäärä kasvoi edellisiin vaaleihin verrattuna. Se osoitti luottamusta siihen työhön, jota hän oli kansanedustajana tehnyt. Heikki sai 3709 ääntä, mutta se valitettavasti ei riittänyt eduskuntapaikkaan. Kosti Reinisalo keräsi 1114 ääntä, joista 645 ääntä oli Vaasasta ja Liisa Mättö 1099 ääntä.

Eduskuntavaalit 2003

Vuonna 2003 Vaasasta Kokoomuksen kansanedustajaehdokkaana olivat johtava julkinen oikeusavustaja, asianajaja Raija Kujanpää ja tohtori Ilkka Raatikainen Merenkurkun Kokoomus r.y:stä, sekä opiskelija Salla Rundgren Vaasan Kokoomuksen Nuorista. Mainittakoon että entinen Vaasan apulaiskaupunginjohtaja Ilmari Heinonen oli ehdolla Pietarsaassa.

Raija Kujanpää sai 1685 ääntä, Ilkka Raatikainen 827 ääntä ja Salla Rundgren 625 ääntä. Vaasalaiset ehdokkaat saivat yhteensä 3137 ääntä. Ilmari Heinonen sai 540 ääntä.

Eduskuntavaalit 2007

Vuonna 2007 Vaasasta eduskuntavaaliehdokkaina olivat Pohjanmaan Kokoomus r.y:n puheenjohtaja, rehtori Janne Sankelo, Kommodori Hannu Luukkonen ja Diplomi-insinööri Taira-Julia Lammi.

Janne Sankelo sai 3082 ääntä ja jäi ensimmäiseksi varamieheksi eduskuntaan, vain 10 äänen päähän eduskuntapaikasta. Hannu Luukkonen sai 1684 ääntä ja Taira-Julia Lammi 838 ääntä. Vaasalaiset ehdokkaat keräsivät 5604 ääntä. Hyvästä vaalityöstä huolimatta oma kansanedustajan paikka jäi saamatta. Se viimeinen pieni rutistus jäi tekemättä. Ehdokasasettelu oli onnistunut ja voidaankin sanoa, että sen ansiosta Vaasan vaalipiiristä kansanedustajien lukumäärä nousi kahdesta kolmeen. Eduskuntavaaleissa oli havaittavissa presidentinvaaleista alkanutta innostusta. Kokoomuksen puheenjohtaja Jyrki Kataisen johdolla hoidettu vaalikampanja mahdollisti Kokoomuksen oppositiokauden päättymisen ja puolueen osallistumisen hallitukseen. Syntyi sodanjälkeisen ajan toinen porvarihallitus, jossa Kokoomuksella oli 50 kansanedustajaa ja Keskustalla 51. Kokoomus nousi toiseksi suurimmaksi ryhmäksi ohittaen SDP:n.

Kaupunginjohtajakysymys

Vuonna 2001 Vaasan Kaupunki sai uuden kaupunginjohtajan. Valituksi tuli Kokoomuslainen Markku Lumio. Edellisessä kaupunginjohtajavalinnassa oli Kokoomuslaiset viivytelleet oman ehdokkaan asettamista, jonka seurauksena muut puolueet olivat tosiasiallisesti jo valinnan tehneet kun oma ehdokas oli mahdollista tuoda esille. Samaa virhettä ei enää tehty. Vaasan Kaupunki sai energisen nuorekkaan kaupunginjohtajan.

Vuoden 2000 kunnallisvaalit

Vuoden 2000 kunnallisvaaliehdokkaiden asettamisessa Kokoomuksen kunnallisjärjestön hallitus esitti ehdokaslistaa yleiskokoukselle, joka halusi poistaa siitä maalarimestari Kosti Reinisalón nimen. Asiasta käytiin äänestys.

Äänestyksen tulos oli 20 – 12, jonka pohjalta Kosti Reinisalón nimi poistettiin ehdokaslistalta. Päätöksen jälkeen Kosti Reinisalo erosi puolueesta.

Kunnallisvaaliehdokkaista valituiksi Vaasan Kokoomuksesta tulivat Eero Karhumäki 219 äänellä sekä Markku Rintanen 187 äänellä, Kokoomuksen ryhmä sai yhteensä 11 paikkaa kaupunginvaltuustoon

Vuoden 2004 kunnallisvaalit

Asetetuista ehdokkaista tuli valituksi Markku Rintanen 237 äänellä ja Seppo Rapo 119 äänellä. Vaasan Kokoomus keräsi 1231 ääntä Kokoomuksen 5389 äänestä.

Presidentinvaalit

Presidentinvaalit 2000

Vuoden 2000 presidentinvaalien pääehdokkaina olivat Eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen, Esko Aho (KESK), Tarja Halonen (SDP) ja Elisabeth Rehn (RKP). Riitta Uosukainen oli ollut gallup tilastojen yksi suurimmista suosikeista. Esko Aho toimi tuolloin Keskustapuolueen puheenjohtajana. Ruotsalaisen Kansanpuolueen Elisabeth Rehn oli edellisessä presidentinvaaleissa kilpaillut presidenttiydestä Martti Ahtisaaren kanssa. Vaasassa Kokoomusväki tuki kokoomuksen vaalityötä myymällä mm. Riitta Uosukainen kuppeja.

Kampanjaan liittyen Eduskunnan puhemies Riitta Uosukainen vieraili Vaasan Rewell Centerissä 3. tammikuuta vuonna 2000.

Ensimmäisellä kierroksella aluksi vahvalta vaikuttaneen Riitta Uosukaisen kannatus oli vähentynyt 12,8 %. Toiselle kierrokselle pääsivät Tarja Halonen ja Esko Aho.

Porvareilla ei ollut selkeää sopimusta toiselle kierrokselle, mutta siitä huolimatta valtaosa vaasalaisista Kokoomuslaisista äänesti Esko Ahoa.

Toinen kierros 6. helmikuuta 2000

Ehdokas	puolue	äänet	osuus
Tarja Halonen	(SDP	1 644 532)	51,6%
Esko Aho	(Kesk.	1 540 803)	48,4%
Yhteensä		3 185 335	100%

Äänestysprosentti oli 80,2.

Presidentinvaalit 2006

Vuoden 2006 presidenttivaalien pääehdokkaista olivat Tasavallan presidentti Tarja Halonen, Keskustapuolueen puheenjohtaja ja pääministeri Matti Vanhanen ja Euroopan investointipankin varapääjohtaja, Kokoomuksen entinen puheenjohtaja, Sauli Niinistö.

Vaalit olivat suorat kansanvaalit, joissa toiselle kierrokselle pääsivät Tarja Halonen ja Sauli Niinistö.

Toisella kierroksella Keskusta tuli voimakkaasti tukemaan Sauli Niinistöä, ja Vaasassa esim.

Keskustapuolueen piiritoimisto toi Vaasan Niinistö Cafeseen erilaista tarviketta. Silloinen Keskustapiirin toiminnanjohtaja, nykyinen puoluesihteerin Jarmo Korhonen järjesti mm. taulumyynti kampanjan Sauli Niinistön vaalityön tukemiseksi.

Sauli Niinistö vieraili Vaasassa 15.11.2005 ja kävi tutustumassa mm. Jupiteriin ja ABB tehtaisiin.

Toisella kierroksella äännet menivät seuraavasti:

	Ennakkoäännet	vaalipäivän äännet	yhteensä	osuus
Tarja Halonen (SDP	786 035)	844 945	1 630 980	51,8%
Sauli Niinistö (Kokoomus	672 288)	846 045	1 518 333	48,2%

Hyväksytyjä ääniä annettiin 3 149 313. Merkille pantavaa on, että Tarja Halonen hävisi varsinaisena vaalipäivänä, vastaehdokkaalleen Sauli Niinistölle.

Vaasan Kokoomusväki teki kovasti töitä vaalien eteen. Puolueesta ja ehdokkaasta olivat kiinnostuneet aivan uudet ihmiset. Hyvällä vaalityöllä saatiin hyvä tulos. Ensimmäistä kertaa myös Keskustan ja Kokoomuksen yhteistyö toimi käytännössä kiitettävällä tavalla. Vaalitulokset loivat myös myönteisen hengen vuoden 2007 eduskuntavaalien jälkeisen hallituksen muodostamiseen. Vaasassa Rewell Centerissä sijaitsi Niinistö Cafe. yhdistykset hoitivat sitä sovitun mukaisesti. Vaalityössä oli hyvä henki ja hyvä yhteistyö lähensi myös vaasalaisia Kokoomusyhdistyksiä. Kaikki tekivät työtä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi.

Vaasan Kokoomus ja Merenkurkun Kokoomus ovat päättäneet yhdistää toimintansa vuoden 2009 alusta lähtien. Sen tarkoituksena on poistaa päällekkäisiä rutiineja ja koota järjestöllisesti Kokoomus vahvaksi vaikuttajaksi.

Uskon, että tehdyt päätökset vaikuttavat myös siihen, että Vaasa saa seuraavissa eduskuntavaaleissa oman Kokoomuslaisen kansanedustajan, joka tekee työtä Vaasan seudun alueellisen kehittämisen ja ihmisten hyvinvoinnin puolesta.